

[Funck Jensen.]

retsforbundet ikke vil være med til skatteforhøjelse eller nye skatter, og det gælder alle slags skatter på arbejde, forbrug og opsparing og også skat på kooperative virksomheder.

Vi hører ikke til dem, der mener, at fordi en person eller en befolkningsgruppe er urimeligt eller uretfærdigt behandlet, sker retfærdigheden fyldest, blot andre personer eller andre grupper udsættes for den samme urimelige eller uretfærdige behandling. Vi mener, at det frie initiativ er uretfærdigt beskattet, at „skat efter evne“-princippet er uretfærdigt og meget uheldigt i sine følger, hvad der fremgår af det, jeg allerede har sagt, men vi mener ikke, at denne beskatning retfærdiggøres, fordi man anlægger en lignende mere eller mindre uretfærdig beskatning overfor de kooperative virksomheder. Herved opnås med sikkerhed kun eet, nemlig at regeringen får flere penge at råde over, får mere magt og kan udøve større tvang. Hvad det frie, private erhvervsliv bør kræve, er samme skattefrihed som kooperationen. Et sådant krav er stærkt. Et sådant krav er i alles interesse. For man må jo ikke glemme, at alle skatter, både dem, købmanden betaler, og dem, man vil have de kooperative virksomheder til at betale, er udtryk for, at befolkningen mere eller mindre direkte giver afkald på købekraft til fordel for det offentlige. Den beskæring af købekraft, som vil ske overfor de kooperative virksomheders medlemmer, hvis en øget skat på sådanne virksomheder kan gennemføres, kan meget let komme til at ramme den frie, selvstændige handlende. Man kan jo nemlig ikke uden videre gå ud fra, at alle brugsforeningsmedlemmer køber alt i brugsforeningen, navnlig ikke sådanne ting, hvor f. eks. smag, snit eller mode gør sig gældende. Det kan derfor udmærket godt hælde, at brugsforeningsmedlemmer for det, de sparer ved deres brugsforeningsindkøb, efterspørger varer hos frie handlende. Men beskæres brugsforeningsmedlemmets besparelser, fordi brugsforeningen skal udrede skat, ja, så kan f. eks. den frie manufakturhandler godt komme ud for den situation, at de penge, der kunne være blevet til en handel hos ham, og hvoraf han dog kun skulle svare en vis del i skat, går hans næse helt forbi og direkte som brugsforeningsskat går i finansministerens kasse.

Det er i det hele taget en mærkelig tro hos voksne mennesker, at man selv kan blive rigere, at man selv kan blive bedre stillet, når blot andre bliver gjort fattigere, når blot andre stilles dårligere. Og det er

jo faktisk den tankegang, der ligger bag ønsket om skat på kooperative virksomheder. Man rejser ganske vist kravet som et retfærdighedskrav, idet man siger: skal jeg straffes med en progressiv skattebetaling, så skal de andre også. Men det, man opnår, er blot, at et antal millioner kroner årligt føres ind i de offentlige kasser, uden at de private erhvervsdrivende, der rejser kravet om denne skat, har nogen som helst sikkerhed for, at disse midler af regeringens og rigsdagens flertal ikke anvendes på en måde, der i virkeligheden skader dem mere; end de formodes at kunne, hvis de forbliver i de kooperative virksomheder og i disses medlemmers varetægt.

Spørgsmålet er ganske enkelt det, om ikke staten i en given situation kan blive eller allerede er en større fare for det frie initiativ og den frie købmand end de kooperative virksomheder. Jeg føler mig aldeles overbevist derom, og jeg mener, at den frie købmandsstand, hvis den fastholder kravet om skat på kooperative virksomheder og det lykkes at gennemføre en sådan skat, så den bliver effektiv, blot herved er med til at grave sin egen grav.

Men det er jo et spørgsmål, et stort spørgsmål, om en sådan skat i det hele taget kan blive effektiv. Den frie købmand må jo ikke glemme, at de kooperative virksomheders priser forsåvidt er fikserede, så de uden vanskeligheder kan sættes så lavt, at der intet overskud bliver at beskutte, ligesom de kooperative virksomheders formue kan udloddes, og det bliver den sandsynligste konsekvens af den foreliggende lovs gennemførelse.

Det vigtigste i denne sag er dog, at alle former for nye skatter og skatteforhøjelser, der rammer arbejdsskabte indtægter, forbrug og opsparing, vil betyde en formindskelse af den almene købekraft og en forøgelse af statens magt. Det, man må gøre op med sig selv, er altså, om man vil støtte en sådan udvikling eller ej. For Danmarks retsforbund ligger sagen klar. Vi vil ikke støtte en sådan udvikling, men vil tværtimod bekæmpe den af al vor kraft.

Vi betragter det som en kendsgerning, at det hidtidige skattesystem med de stadigt voksende skatter og den omstændighed, at der ikke findes nogen virkelig grænse for den magt, staten kan tiltage sig gennem direkte og indirekte skatter, har bragt demokratiet ind i en krise, en krise, som viser sig i voksende mistillid mellem rigsdagen, regeringen og administrationen på den ene side og befolkningen på den anden side. For sådan er det desværre: administrationen